

Clasa:

Liceul/colegiul:

Teme: prejudecăți și stereotipuri, comunitatea, venitul minim pe economie

Film: **Bonobo**

Diriginte:

Data:

Timp de lucru: 130 min. (2 ore 1/2)

Competențe vizate:

a) Consiliere și orientare: rolul individului în societate, înțelegerea importanței acțiunilor individuale într-o societate, analizarea informațiilor, serviciilor și resurselor care promovează un stil de viață de calitate, calitatea relațiilor sociale și a mediului de muncă, stilul de viață de calitate ca resursă a performanței în activitatea școlară/profesională

b) Film: narațiuni multiple, tipuri de legătură ale poveștilor (prin imagine, sunet, montaj), slow motion, coloană sonoră.

Strategie didactică deductivă. Având în vedere că filmul este extrem de ofertant, atât din punct de vedere al competențelor vizate de programa de consiliere și orientare, cât și al informațiilor legate de construcția filmului, profesorul diriginte poate decide ce aspecte dorește să acopere, în funcție de nevoile și nivelul clasei. Datorită volumului de informație, lecția poate avea o durată de 100-130 de minute. În cazul în care se depășesc două ore de discuții pe baza filmului, se recomandă să se aleagă o temă din programă care poate merge în continuarea celor menționate mai sus, astfel încât finalul lecției să fie un intro, o legătură pentru ceea ce urmează să se discute în continuare.

Metode și procedee: folosirea muzicii din film, discuții pe baza unor citate date, relatarea/mimarea unei întâmplări personale în ritm foarte încet, anticiparea evenimentelor, nararea pe mai multe voci în prezența unui singur ascultător, analogia cu alte narațiuni similare (literatură/film), observația ghidată, predarea de noi conținuturi prin prisma cunoștințelor elevilor și verificarea acestora pe parcursul orelor, în paralel cu informația din manual, vizionarea filmului pentru înțelegerea lui ca întreg și pentru găsirea unor informații specifice.

Materiale și aparatură necesară: videoproiector, laptop, boxe, tablă, fișe de lucru, ecran

Întrebări și activități premergătoare vizionării filmului:

De ce ne uităm la filme? Ce putem învăța din filme? Descriu filmele realitatea așa cum o știm/simțim noi? (frontal)

Care este diferența între a vedea un film acasă și a vedea un film la cinematograful? (discuție în perechi – cu colegul de lângă – cu verificare frontală)

Citiți următorul citat. Mai este valabil în zilele noastre? Sunteți sau nu de acord cu acest citat? Argumentați. (profesorul va proiecta citatul pe ecran, astfel încât toți elevii să îl poată vedea; activitatea constă în două părți, una individuală și una colectivă, când se discută/ascultă ideile elevilor. Verificarea e una frontală.)

Eu cred că aspirația normală a omului care merge la cinema este de a merge acolo pentru timp. Pentru un timp pierdut sau uitat sau negăsit încă. Omul merge acolo pentru experiența de viață. Căci cinematograful, ca nicio altă artă, lărgeste, îmbogățește și concentrează experiența reală a omului și nu o îmbogățește pur și simplu. O face mai lungă, semnificativ mai lungă.

Iată în ce constă adevărata putere a cinematografului, și nu în „staruri”, nu în subiecte, nu în capacitatea de a distra. În filmele adevărate, spectatorul nu este atât spectator, cât martor. (Andrei Tarkovsky) (sursa: <https://thedreamer.ro/de-ce-merg-oamenii-la-filme/>)

În perechi, elevii sunt rugați să se ridice în picioare. Timp de câteva secunde (30) vor avea de mimat: unul – timpul care trece foarte repede (puteți să le dați exemplul derulării fast forward), iar celălalt – timpul care trece foarte încet (slow motion). Refaceți exercițiul, de această dată povestind ce vi s-a întâmplat de dimineață până acum. Ce ați observat? (lucru în echipă cu colegul din spate).

Ce este slow motion-ul? (răspunsurile elevilor pe baza exercițiilor pe care le-au făcut). Verificați ce credeți voi că este slow motion-ul cu definiția de la pagina.....

Pentru următoarea activitate, se vor face grupe de câte patru. Fiecare elev va fi un personaj, după cum urmează: Seydou (tânăr de culoare care locuiește cu mama și fratele, își dorește să fie dansator), Ana (hispanică, mamă singură), Felix (pensionar, interesat de bunul mers al lucrurilor în bloc), liftul. Toate aceste personaje locuiesc în același bloc. Personajele vor vorbi în același timp, cu excepția liftului, care va fi observator/ascultător. Cele trei personaje vor vorbi despre ele făcând referire la o prejudecată cu care s-au confruntat și situația administrativă a blocului. Liftul fiecărei grupe va primi o fișă pe care va trebui să noteze ce au spus cele trei personaje.

Liftul	Ana	Seydou	Felix
Prejudecată			
Problemă administrativă			

În timpul activității, profesorul va pune în surdină Vara, de Antonio Vivaldi. La sfârșitul activității, liftul le va raporta celor trei personaje care sunt problemele cu care se confruntă.

Următoarea activitate implică toată clasa:

- 1) Câte povești a ascultat liftul?
- 2) Este vreunul dintre personaje favorizat sau toate beneficiază de aceeași atenție?
- 3) Ați mai întâlnit în literatură o astfel de narațiune? Dar în filme? (pentru filme vezi exemplele de la pagina...)
- 4) Cum se numește? (pentru mai multe informații se poate verifica informația de la pagina....)

Pentru următoarea activitate, profesorul va împărți elevii în trei grupe mari. Elevii vor discuta între ei, încercând să răspundă la următoarele întrebări:

G1	G2	G3
Prejudecăți și stereotipuri	Venitul minim	Ascensorul social
<p><i>Vi s-a întâmplat să îi judecați pe ceilalți?</i></p> <p><i>Dacă ați făcut-o, v-ați legat de statutul social, de aspectul fizic?</i></p> <p><i>Vi s-a întâmplat să fiți învinovați pe nedrept?</i></p> <p><i>Ce sunt prejudecățile?</i></p>	<p><i>Ce înseamnă pentru voi un trai decent?</i></p> <p><i>Dacă ați fi ministrul de finanțe, care ar fi salariul minim pe economie?</i></p> <p><i>Ce aspect luați în calcul atunci când calculați venitul minim?</i></p>	<p><i>Ce permite unei persoane dintr-o anumită categorie socială să acceadă la o categorie superioară?</i></p> <p><i>Dacă vă întoarceți la cele trei personaje pe care le-ați interpretat, care credeți că are cele mai mari șanse să își depășească actuala condiție socială?</i></p>

Pentru a introduce ideea de montaj, activitatea poate fi urmată de alta în care elevii sunt împărțiți din nou în grupe, astfel încât în fiecare grupă să fie un membru din G1, G2 și G3. Împărtășind unii altora răspunsurile la care au ajuns în grupele în care au lucrat, elevii pot să „monteze” o situație imaginându-și un personaj construit în jurul prejudecăților, venitului minim și al dorinței de a-și depăși statutul social. Activitatea poate fi făcută atât prin prisma semioticii gestuale – mimarea situației –, cât și prin desenarea ei pe o planșă, sau a unei scurte narațiuni.

Cum ne putem da seama într-un film că mai multe povești au loc în același timp? Ce rol joacă spațiul și sunetul? Dar coloana sonoră?

Înainte de vizionarea filmului, profesorul va împărți fișe cu întrebări care să îi ajute pe elevi să înțeleagă mai bine povestea. Sugestii de întrebări (verificare: frontal sau în perechi):

- 1) *Identificați spațiile în care sunt filmate personajele.*
- 2) *Ce putem spune despre felul în care protagoniștii se comportă în aceste spații?*
- 3) *Cum putem caracteriza personajele în funcție de spațiul în care sunt filmate?*
- 4) *Cum se raportează regizorul la cele trei personaje? Acordă aceeași atenție fiecăruia dintre ei?*
- 5) *Există o ierarhie a personajelor (principal/secundar)?*
- 6) *De ce este nevoie de o „privire” în interior și una din exterior?*
- 7) *Cum sunt filmate evenimentele? Rapid, normal, slow motion? Ce efect au aceste tipuri de filmare asupra spectatorului?*

Vizionarea filmului.

Alte posibile activități premergătoare vizionării, care pot ajuta elevii să înțeleagă cum se leagă lucrurile prin imagine și sunet. (verificare individuală)

- 1) Alegeți 5 minute din film. Rulați filmul fără sonor. Elevii trebuie să scrie sunetele care cred că se aud. Verificați apoi rulând filmul cu sonor.
- 2) Alegeți 5 minute din film. Rulați de această dată filmul doar cu sonor, fără imagine, și cereți-le elevilor să scrie ce lucruri, detalii sau oameni văd, bazându-se doar pe ce aud. Verificați apoi cu imaginea.

Activități ulterioare vizionării filmului.

A. Întrebări:

- 1) *Ce sunt narațiunile multiple?*
- 2) *Ce sunt prejudecățile și stereotipurile? Cum putem renunța la ele?*
- 3) *Ce implică tehnica de filmare slow motion?*
- 4) *Ce rol joacă ritmul într-un film?*
- 5) *Ce argumente ați avea în fața ministrului de finanțe pentru o eventuală creștere a salariului minim?*
- 6) *E posibil ca visele noastre să devină realitate chiar dacă statutul social și financiar pare să ne împiedice?*

B. Realizați un scurt video în care să aveți trei personaje care își spun povestea în același timp și în același spațiu. Folosiți tehnica slow motion. Fiți atenți la detalii, sunete și coloana sonoră.

C. Realizați un chestionar pe care să îl aplicați colegilor de generație referitor la prejudecăți, stereotipuri, venitul minim pe economie și comunitate.